

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Розробник:
ТЮТЮННИК Юрій, професор кафедри фінансів, банківської справи та
страхування, к.е.н., доцент

Полтава 2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Фінансовий аналіз
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Тютюнник Юрій, к.е.н., доцент <i>Контакти:</i> каб. 8 (корпус факультету обліку та фінансів) e-mail: iurii.tiutiunnyk@pdaa.edu.ua , тел.: 097-261-71-59, посилання на сторінку викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/tyutyunnyk-yuriy-myhaylovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність <i>Освітня програма</i>	071 Облік і оподаткування <i>ОПП Облік і оподаткування</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання зі звітності підприємств, обліку у галузях економіки, фінансового обліку

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни

сформувати у здобувачів вищої освіти знання та вміння проводити фінансовий аналіз діяльності підприємств, робити обґрунтовані висновки, визначати напрями поліпшення їхнього фінансового стану.

Основні завдання навчальної дисципліни:

засвоєння теоретичних основ фінансового аналізу; набуття вмінь і навичок аналізу майнового стану, фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, грошових потоків, ефективності використання капіталу, кредитоспроможності, ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.

Компетентності:

Загальні:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові:

- використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування;
- проводити аналіз господарської діяльності підприємства та

фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

Програмні результати навчання, ПРН:

ПРН03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПРН04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПРН05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРН06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПРН14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПРН26. Проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма (07100 бд 2022[1](стн))					заочна форма (07100 бз 2022[1](стн))				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб.	с.р.
Тема 1. Теоретичні основи фінансового аналізу	12	2	-	-	10	10	-	-	-	10
Тема 2. Загальне оцінювання майнового стану підприємства	20	4	4	-	12	14	2	-	-	12
Тема 3. Аналіз фінансової стійкості підприємства	16	2	4	-	10	12	2	-	-	10
Тема 4. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства	14	2	2	-	10	10	-	2	-	8
Тема 5. Аналіз грошових потоків	14	2	2	-	10	10	-	-	-	10
Тема 6. Аналіз ефективності використання капіталу	20	4	4	-	12	13	-	-	-	13
Тема 7. Аналіз кредитоспроможності підприємства	12	2	2	-	8	8	-	-	-	8

Тема 8. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства	16	2	4	-	10	10	-	-	-	10
Тема 9. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та запобігання їх банкрутству	11	2	2	-	7	8	-	-	-	8
Індивідуальні завдання: контрольна робота	-	-	-	-	-	40	-	-	-	40
Усього годин	135	22	24	-	89	135	4	2	-	129

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Денна форма навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	Екзамен	
ПРН03	4	7	1	3	15
ПРН04	5	10	1	4	20
ПРН05	6	9	1	4	20
ПРН06	4	7	1	3	15
ПРН14	2	5	1	2	10
ПРН26	5	10	1	4	20
Разом	26	48	6	20	100

Заочна форма навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання завдань самостійної роботи (контрольної роботи)	
ПРН03	1	8	6	15
ПРН04	1	11	8	20
ПРН05	1	11	8	20
ПРН06	1	8	6	15
ПРН14	1	5	4	10
ПРН26	1	11	8	20
Разом	6	54	40	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	Екзамен	
Тема 1. Теоретичні основи фінансового аналізу	-	12	2		6
Тема 2. Загальне оцінювання майнового стану підприємства	4				12
Тема 3. Аналіз фінансової стійкості підприємства	4	6			10
Тема 4. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства	4	4	2		10
Тема 5. Аналіз грошових потоків	4	4			8
Тема 6. Аналіз ефективності використання капіталу	4	8	2		12
Тема 7. Аналіз кредитоспроможності підприємства	2	2			6
Тема 8. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства	4	12	2		10
Тема 9. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та запобігання їх банкрутству	-				6
Всього до екзамену	26	48	6	-	80
Екзамен	-	-	-	20	20
Разом	26	48	6	20	100

Заочна форма навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання завдань самостійної роботи (контрольної роботи)	
Тема 1. Теоретичні основи фінансового аналізу	-	4	40	80
Тема 2. Загальне оцінювання майнового стану підприємства	-	6		
Тема 3. Аналіз фінансової стійкості підприємства	-	4		
Тема 4. Аналіз ліквідності та	6	4		

платоспроможності підприємства				
Тема 5. Аналіз грошових потоків	-	8		
Тема 6. Аналіз ефективності використання капіталу	-	12		
Тема 7. Аналіз кредитоспроможності підприємства	-	4		
Тема 8. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства	-	8		
Тема 9. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та запобігання їх банкрутству	-	4		
Разом	6	54	40	100

**Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти:
виконання вправ на практичних заняттях**

Шкала та критерії оцінювання за одне завдання
<p>2 бали – правильне виконання розрахунків і формулювання повних висновків, що дозволяє визначати сутність об’єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб’єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.</p>
<p>1 бал – незначна кількість помилок у розрахунках і формулювання неповних висновків, що дозволяє не повною мірою визначати сутність об’єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб’єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.</p>
<p>0 балів – неправильні розрахунки і відсутність висновків, що не дозволяє визначати сутність об’єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-</p>

математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.

**Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти:
виконання завдань самостійної роботи**

Шкала та критерії оцінювання за одне завдання
<p>2 бали – правильне виконання розрахунків і формулювання повних висновків, що дозволяє визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.</p>
<p>1 бал – незначна кількість помилок у розрахунках і формулювання неповних висновків, що дозволяє не повною мірою визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.</p>
<p>0 балів – неправильні розрахунки і відсутність висновків, що не дозволяє визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.</p>

**Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти:
розв'язування тестів**

Шкала та критерії оцінювання
0,2 бали – правильна відповідь на кожний із 10 тестів.

**Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти:
виконання завдань самостійної роботи (контрольної роботи для
здобувачів вищої освіти заочної форми навчання)**

Критерії оцінювання контрольної роботи		Максимальна кількість балів
Теоретичні питання:		1
Повнота викладення змісту питання, наявність посилань на використані літературні джерела, що дозволяє формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності	5	
	2	5
Практичні завдання:		1
Правильність виконання розрахунків за інформацією фінансової звітності, обґрунтованість і повнота формулювання висновків, дотримання вимог з оформлення, що дозволяє проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.	15	
	2	15
Загальна кількість балів за виконання контрольної роботи		40

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на
екзаміні**

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го і 2-го теоретичного питання	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти: визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.
	1	у відповіді наведені тільки поняття (задовольняє мінімальним критеріям), що практично не дозволяє визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.
	2	дана дуже стисла відповідь на питання, що дозволяє в цілому визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.
	3	у цілому дана правильна відповідь, але допущені неточності, що дозволяє визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.
	4	відповідь дана достатньо повно, але є несуттєва помилка, що дозволяє визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.
	5	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти: визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.
для 1-ї ситуації	0	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти: визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.
	2	проведені розрахунки з помилками та відсутні висновки, що

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		практично не дозволяє визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.
	4	суттєві помилки в розрахунках і допущені неточності у формулюванні висновків, що дозволяє в цілому визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.
	6	незначні помилки в розрахунках, а висновки повинні бути більш повними, що дозволяє визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.
	8	розрахунки проведені правильно, але допущені неточності у

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		формулюванні висновків, що дозволяє визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.
	10	розрахунки практичної ситуації виконані правильно, сформовані повні висновки, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти: визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії; проводити діагностику фінансового стану суб'єктів господарювання за інформацією фінансової звітності, визначати вплив факторів на рівень і динаміку фінансово-економічних показників.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 135 год. Кількість кредитів – 4,5. Форма семестрового контролю – екзамен (денна форма навчання), залік (заочна форма навчання).

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перерахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:
робоча навчальна програма, презентація.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 р. № 2597-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19> (дата звернення 31.08.2022).

2. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України від 11 квітня 2013 р. № 476. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1524201-08> (дата звернення 31.08.2022).

3. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства,

фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: наказ Міністерства економіки України від 19 січня 2006 р. № 14 (у редакції наказу Міністерства економіки України від 26 жовтня 2010 р. № 1361). URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=111503bd-ca7f-4dee-b07c-c66c2aa28e03&title> (дата звернення 31.08.2022).

4. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/sp:max100> (дата звернення 31.08.2022).

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 31.08.2022).

6. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: постанова Правління Національного банку України від 30 червня 2016 р. № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16> (дата звернення 31.08.2022).

7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський тижневик «Дебет-Кредит»*. URL: <http://www.dtk.com.ua> (дата звернення 31.08.2022).

8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 31.08.2022).

9. Тютюнник Ю., Овчаренко А. Обмеження в аналітичних розрахунках за умови від'ємної величини власного капіталу. *Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (27 жовтня 2020 р., м. Луцьк) / відп. ред. О.М. Полінкевич, Л.В. Шостак. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2020. С. 575-576.

10. Тютюнник Ю., Тютюнник С. Завдання, напрями та інформаційне забезпечення оцінювання фінансового стану підприємницьких структур. *Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю*: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 20-21 квітня 2022 р.) / за ред. проф. Пилипенко К. А. Полтава: ПДАУ, 2022. С. 205-209.

11. Тютюнник Ю.М. Класифікація підприємств для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2017 році (м. Полтава, 16-17 травня 2018 р.). Полтава: РВВ ПДАА, 2018. С. 117-118.

12. Тютюнник Ю.М. Особливості визначення руху грошових коштів у результаті операційної діяльності за непрямим методом. *Актуальні питання сучасної економічної науки*: зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченій 100-річчю заснування Полтавського державного аграрного

університету (8 грудня 2020 р., Полтава). Полтава : ПДАУ, 2020. С. 281-284.

13. Тютюнник Ю.М. Удосконалення управління грошовими потоками підприємства в системі економічного контролю. *Наукові та прикладні аспекти удосконалення бухгалтерського обліку, економічного контролю та системи оподаткування* : [колективна монографія] / за заг. ред. В. Я. Плаксієнка. Полтава, 2018. С. 195-206.

14. Тютюнник Ю.М., Бурсова Т.О. Особливості висновків за результатами оцінювання рівня і динаміки коефіцієнтів ліквідності. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін* : зб. матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції (за міжнародною участю) (м. Полтава, 22 жовтня 2020 р.) / за ред. Пилипенко К.А. Полтава : ПДАА, 2020. С. 439-442.

15. Тютюнник Ю.М., Гаращенко В.О., Іванко А.В. Діагностика та управління ризиком ліквідності підприємства. *Актуальні питання сучасної економічної науки*: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. (4 грудня 2019 р., Полтава). Полтава, 2019. С. 406-409.

16. Тютюнник Ю.М., Джангіров О.Г., Сайно О.О. Функції власного капіталу та його вплив на фінансову стійкість підприємства. *Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (31 жовтня 2019 р.) / відп. ред. О.М. Полінкевич, Л.В. Шостак. Луцьк, 2019. С. 508-510.

17. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Послідовність оцінки фінансового стану боржників – юридичних осіб. *Економіка та суспільство*. 2017. № 8. С. 695-699.

18. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Система показників оцінювання ринкової активності підприємств. *Економіка та суспільство*. 2018. № 14. С. 969-974.

19. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астрія», 2020. 434 с.

20. Тютюнник Ю.М., Євстефєєва А.О. Економічний зміст і класифікація грошових потоків підприємства. *Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу* [Текст] : зб. наук. пр. / ПДАА. Вип. 18. Том 1. Полтава, 2018. С. 148-152.

21. Тютюнник Ю.М., Євстефєєва А.О. Напрями оперативного аналізу платоспроможності підприємства. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 20 квітня 2018 р.). Полтава, 2018. С. 316-319.

22. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Використання інформації щодо власних оборотних коштів у діагностуванні фінансової стійкості підприємства. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти*: матеріали III Міжнародної науково-практичної

інтернет-конференції, 17-19 березня 2021 р. Ч. 1. Львів : ЛНАУ, 2021. С. 462-464.

23. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Загальні підходи до визначення кредитного ризику за активами та коефіцієнта ймовірності дефолту. *Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 21 квітня 2021 р.) / за ред. Пилипенко К.А. Полтава : ПДАУ, 2021. С. 639-641.

24. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Інформаційні можливості приміток до фінансової звітності в аналізі фінансового стану підприємства. *Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностичні сценарії та перспективи розвитку*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (28-29 квітня 2021 р., м. Херсон). Херсон : Видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2021. С. 377-379.

25. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Інформаційні можливості форм фінансової звітності в аналізі та прогнозуванні фінансового стану підприємства. *Обліково-аналітичні й статистичні методи та моделі в оподаткуванні, бізнесі, економіці*: збірник тез за матеріалами XVI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. С. 492-494.

26. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Напрями аналізу нематеріальних активів підприємницьких структур. *Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору*: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) (24 березня 2020 р., м. Полтава). Полтава, 2020. С. 297-299.

27. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Особливості аналізу платоспроможності підприємств за системою коефіцієнтів ліквідності. *II International Scientific Conference Innovative Economy: Processes, Strategies, Technologies: Conference Proceedings, Part II, January 26, 2018. Kielce, Poland: Baltija Publishing. P. 94-97.*

28. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Оцінювання стійкості економічного зростання підприємства та факторів її зміни. *Актуальні проблеми використання економічного потенціалу: держава, регіон, підприємство*: Матеріали IX Всеукр. наук.-практ. конф. студентів і молодих вчених (16-17 квітня 2020 р., м. Бердянськ). Київ: Талком, 2020. С. 161-164.

29. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Показники інвестиційної привабливості акціонерних товариств. *Фінансування, інвестування та кредитування в Україні: проблеми та перспективи розвитку в кризовій економіці*: Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 20 травня 2018 р. Частина 2. ДДАЕУ, 2018. С. 207-209.

30. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Показники оцінювання структури балансу та напрями їх підвищення. *Тенденції та перспективи розвитку менеджменту в умовах глобальних викликів*: матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (28 травня 2021 р., м. Херсон) / за ред. Н. В. Кириченко,

Н. Д. Худік та ін. Херсон : Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В. С., 2021. С. 376-379.

Допоміжні

1. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Особливості оцінювання майнового стану малих підприємств. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні*: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції 25 лютого 2022 року : збірник наукових праць [Електронний ресурс]. Вінниця: ВНТУ, 2022. С. 591-593.

2. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Показники оборотності активів і пасивів у малих підприємствах. *Розвиток фінансів, аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу*: I Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція студентів, аспірантів та молодих вчених пам'яті видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія (м. Кам'янець-Подільський, 01 лютого 2022 р.). Кам'янець-Подільський: НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», 2022. С. 157-159.

3. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Послідовність аналізу ліквідності балансу малого підприємства. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2022 р. Ч. 1. Львів: ЛНУП, 2022. С. 397-399.

4. Тютюнник Ю., Ведмідь М., Голобородько В. Сутність фінансових ресурсів та оцінювання ефективності їх використання. *Socially competent management of corporations in a behavioral economy: Collection of scientific papers / resp. ed. Konstantin Pavlov, Elena Pavlova, Ludmila Shostak, Tatiana Bukoros, Josef Zyatko, 2021. European institute of further education, Podhájska, 2021. Chapter I. P. 194-195.*

5. Тютюнник Ю., Тютюнник С. Етапи аналізу дебіторської заборгованості за нетоварними операціями. *Socially competent management of corporations in a behavioral economy: Collection of scientific papers / resp. ed. Konstantin Pavlov, Elena Pavlova, Ludmila Shostak, Tatiana Bukoros, Josef Zyatko, 2021. European institute of further education, Podhájska, 2021. Chapter II. P. 66-68.*

6. Тютюнник Ю., Шевченко А. Комплексне оцінювання дебіторської заборгованості за товарними операціями в суб'єктах малого підприємництва. *Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки*: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (18 березня 2020 р., Луцьк) / відп. ред. О.М. Полінкевич, Л.В. Шостак. Луцьк, 2020. С. 420-423.

7. Тютюнник Ю.М. Особливості моделювання фінансового стану боржників – малих підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 19. С. 547-553.

8. Тютюнник Ю.М., Єрмоленко В.М. Детермінований факторний аналіз фінансових результатів підприємств малого бізнесу. *Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів,*

аудиту та аналізу [Текст] : зб. наук. пр. / ПДАА. Вип. 17. Том 1. Полтава, 2017. С. 59-63.

9. Тютюнник Ю.М., Завальнюк А.Я. Практичні аспекти детермінованого факторного аналізу коефіцієнтів ліквідності в малих підприємствах. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін* : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Полтава, 21 жовтня 2021 р.) / за ред. Пилипенко К.А. Полтава : ПДАУ, 2021. С. 363-367.

10. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Особливості аналізу фінансових результатів і рентабельності діяльності суб'єктів малого підприємництва. *Економічний форум*. 2019. № 2. С. 99-105.

11. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Особливості оцінювання рівня та динаміки платоспроможності малих підприємств. *Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору* : Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) (24 березня 2021 р., м. Полтава). Полтава, 2021. С. 376-379.

12. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Факторно-фінансові оцінки у стратегічному управлінні прибутковістю суб'єктів малого підприємництва. *Стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку України*: кол. моног. / за ред. Столярова В.Ф., Фролової Г.І. Київ: Талком, 2020. С. 216-228.

13. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В., Дорошенко А.П. Оцінювання стану розрахунково-платіжних відносин у малих підприємствах. RESULTS OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH AND DEVELOPMENT. PROCEEDINGS OF THE 11TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE. BARCA ACADEMY PUBLISHING. MADRID, SPAIN. 2022. PP. 462-468. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-results-of-modern-scientific-research-and-development-16-18-yanvaryaya-2022-goda-madrid-ispaniya-arhiv/>.

14. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В., Рудич А.І. Особливості моделювання кредитоспроможності суб'єктів фінансової та страхової діяльності. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. № 1 (28). С. 91-97. URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/index.php/vipusk-28-2021>.

15. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз. Методичні рекомендації з виконання контрольної роботи; 7-ме видання, змінене (для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування). Полтава: ПДАУ, 2022. 87 с.

16. Тютюнник Ю. М. Робочий зошит із дисципліни «Фінансовий аналіз». Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи (для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання ступеня вищої освіти бакалавр освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування). Полтава: ПДАА, 2022. 79 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України:
<http://ukrstat.gov.ua>.
2. Офіційний сайт журналу «Дебет-кредит»:
<http://dtkk.com.ua/?lang=ukr>.
3. Офіційний сайт журналу «Економіка АПК»: <http://eapk.org.ua/>.
4. Офіційний сайт журналу «Облік і фінанси»: <http://www.afj.org.ua/>.
5. Офіційний сайт журналу «Фінанси України»: <http://fu.minfin.gov.ua/>.
6. Сайт Верховної Ради України: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
7. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського:
<http://www.nbuv.gov.ua/>.
8. Фінансова звітність: форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», форма № 3 (З-н) «Звіт про рух грошових коштів», форма № 4 «Звіт про власний капітал», форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності».

